

Afbraak van zes stations

Lievelede (Lichtenvoorde-Groenlo)

In de Achterhoek en in Twente worden zes stationsgebouwen met afbraak bedreigd. Het zijn de stationsgebouwen van Terborg, Aalten, Winterswijk, Lievelede (Lichtenvoorde-Groenlo), Ruurlo en Vorden. De Ned. Spoorwegen willen hiertoe overgaan nu er automatische beveiliging van de baanvakken Arnhem-Winterswijk en Winterswijk-Zutphen zal worden ingevoerd. De plaatselijke bevolking is met dit voornemen helemaal niet gelukkig en dat laat zich verstaan, omdat het te betreuren zou zijn als deze stationsgebouwen uit het dorpsbeeld zouden verdwijnen. Ze hebben immers in

de geschiedenis van deze dorpen en stadjes een belangrijke rol gespeeld sinds hun bouw van af 1878, resp. 1885. Ze zijn bovendien medebepalend geweest voor de vormgeving van het dorpsbeeld ter plaatse.

De Oudheidkundige vereniging „De Graafschap” heeft zich over deze zaak eerst tot de Ned. Spoorwegen gewend met het verzoek om vóór tot afbraak over te gaan eerst overleg met de desbetreffende gemeentebesturen te plegen over een eventueel andere bestemming van de gebouwen. De NS blijken echter zo'n haast achter de zaak te zetten, dat er nauwelijks tijd voor overleg bleek.

Om die reden heeft „De Graafschap” zich nu met een uitvoerig adres tot de minister van CRM gewend.

We zijn door jhr. A. L. van den Brandeler in Hengelo (Gld.) op deze zaak gewezen en die heeft zich toen de moeite getroost ons uitvoering over het dreigende verlies van die zes stationsgebouwen te informeren. Zo schreef hij ons o.m., dat de stationsgebouwtjes weliswaar alle in dezelfde periode zijn gebouwd (het laatste kwart van de vorige eeuw), maar niettemin variëren ze in vormgeving. Als bij weinig andere kleinschalige architectonische scheppingen is bij deze stationnetjes door middel van de plattegrond en de vormgeving zo gemakkelijk doel en functie af te lezen: de noodzakelijke diensten ontvangtschakel tussen het reisbeluste en goederen verzendende-ontvangende publiek uit het plaatsje en het nieuwe vervoermiddel, dat zijn eigen afgesloten naar verre horizon leidende banen bereed.

Het tracé van de spoorweg was meestal zo uitgelegd, dat deze stationnetjes, die ook huisvesting gaven aan personeel van de spoorwegen, oorspronkelijk buiten het te bedienen dorp lagen. Geheel volgens verwachting groeiden deze dorpen met hun jonge uitleg naar het nieuwe vervoermiddel, naar het station toe en verstrengelden ze zich architectonisch daarmee, zoals dat vroeger was gebeurd met „de” kerk en het gemeentehuis.

Aldus jhr. v.d. Brandeler, die wel wil toegeven, dat die stationnetjes op zichzelf be-

Terborg

Aalten

schouwd misschien niet alle even mooi zijn, maar ze zijn wel stuk voor stuk van cultuurhistorische waarde en beeldbepalend voor het dorpsgezicht.

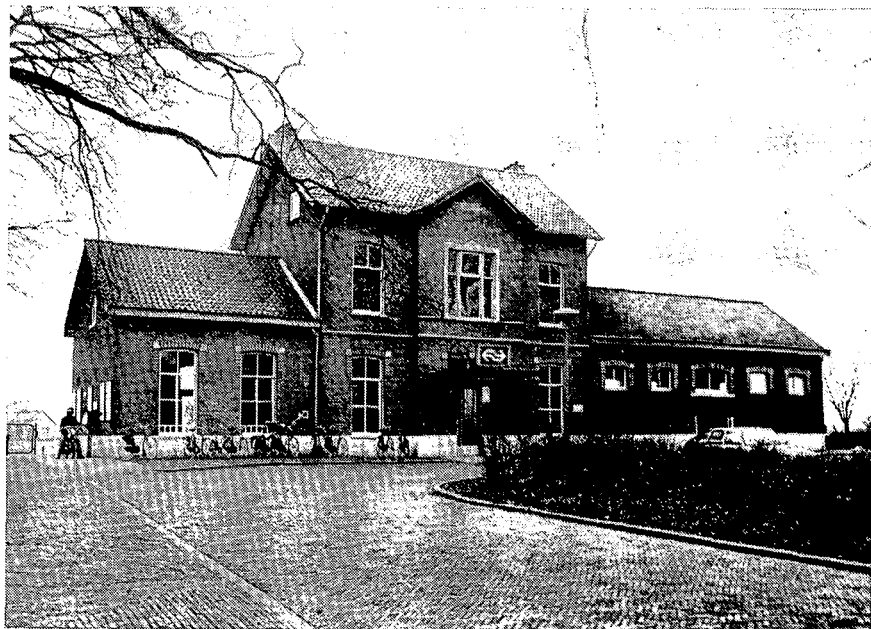
De oudheidkundige vereniging „De Graafschap” wijst er in haar brief aan de minister van CRM op, dat de stationsgebouwen best voor andere doeleinden geschikt gemaakt kunnen worden. De heer van der Brandeler voegt daaraan toe te hopen, dat de desbetreffende gemeentebesturen bij voorkeur in vereniging, alsnog een gesprek aangaan met de directie van de NS. Zij kunnen zich daarbij gesteund weten door de plaatselijke bevolking en instellingen als „De Graafschap”.

Het zal duidelijk zijn, dat Heemschut, die zich al eerder voor het behoud van „oude” stationsgebouwen heeft ingezet, graag de initiatieven tot behoud van de zes genoemde stationnetjes steunt.

„Het opruimen van deze stille getuigen van een zo belangrijke structuurontwikkeling in het snel in de herinnering verdwijnende verleden van de vorige eeuw, zou een triest cultuurhistorisch verlies betekenen”, zo meent jhr. Van der Brandeler.

Inmiddels vernemen we van de zijde van het gemeentebestuur van Winterswijk, dat er gewerkt wordt aan een plan tot behoud van de gevel van het stationsgebouw. Hierover is al een bespreking geweest met de directie van de NS.

In het stationsgebouw van Winterswijk is op het ogenblik ook nog een belastingkantoor

Vorden

Foto's: Henk Westerveld, Aalten.

ondergebracht. Volgens de voorlopige plannen van B. en W. wil men het stationsgebouw deels een nieuwe bestemming gaan geven; dus precies in de geest van dhr. Van den Brandeler en „De Graafschap”.

Bedoeling is vooralsnog na verhuizing van het belastingkantoor in de vrijkomende ruimten kleine woningen te maken. Het stationsgebouw zou dan verder kunnen dienen

voor de NS en de Gelderse Streekvervoersmaatschappij.

De denkbeelden moeten nog worden uitgewerkt, aldus deelde men ons op het gemeentehuis mee, maar het streven is er in elk geval op gericht de gevel van het oude stationsgebouw niet aan te tasten.

v.d.W.

